

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
Πανεπιστήμιο Κρήτης

REGION OF CRETE
Περιφερειακή
Ενότητα Ρεθύμνου

Δήμος Ρεθύμνης

Κύκλος Ομιλιών για το ευρύ κοινό «*Το Πανεπιστήμιο στην Κοινωνία*»
«Ο διαγωνισμός PISA και το στοίχημα της δημόσιας εκπαίδευσης»
Κριτική επισκόπηση και προσκλήσεις για το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα
και την εκπαιδευτική πολιτική

Εκπαιδευτικές ανισότητες και ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα

Ελευθεράκης Θεόδωρος
Καθηγητής Π.Τ.Π.Ε.
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Περιεχόμενα

- Α. Σύνδεση **κοινωνικών ανισοτήτων** και σχολικών / **εκπαιδευτικών ανισοτήτων**.
- Β. Ελληνικά Αναλυτικά Προγράμματα, **σκοπός και στόχοι** ενός δημοκρατικού σχολείου.
- Γ. Οι μετρήσεις σχολικών στόχων του προγράμματος PISA 2022.
- **Δ. Αιτίες** που δημιουργούν προβλήματα στη δομή και τη λειτουργία ενός ελληνικού δημοκρατικού αποτελεσματικού σχολείου και στην επίτευξη των στόχων του.
- Ε. Πρόταση αντιμετώπισης των αιτιών-**Το φάρμακο**.

Α. Ιστορική αναδρομή του σχολείου

- Φεουδαρχική περίοδος: αριστοκρατική, εκκλησιαστική εκπαίδευση και θεσμός της μαθητείας
- Βιομηχανική επανάσταση/εθνοκράτη: **εκπαιδευτικά συστήματα** (**συγκεντρωτικά**, αποκεντρωτικά)
- Κράτος Πρόνοιας και δικαιοσύνης: υποχρεωτική εκπαίδευση, δωρεάν κ.λπ.
- Μετά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο:
 - α. Ανθρώπινο κεφάλαιο Th. Shultz 1960: ανάπτυξη της οικονομίας: **εκπαίδευση**, υγεία, εσωτερ. μετανάστευση
 - β. Εκδημοκρατισμός της εκπαίδευσης: καθολική **υποχρεωτική εκπαίδευση** & **ισότητα ευκαιριών** για όλους τους μαθητές, ώστε να αρθούν οι **εκπαιδευτικές ανισότητες**.

Εκπαιδευτικές Ανισότητες: έρευνες και θεωρίες

- **Οι εκπαιδευτικές ανισότητες παρουσιάζονται:**
- Σχολικές ανισότητες επίδοσης, Μη εγγραφή στο σχολείο, Σχολική διαρροή και πρόωρη σχολική εγκατάλειψη, Ανισότητες πρόσβασης: Εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κ.λπ.
- **Αμερική (αρχές του 1960):** η ρατσιστική ιδεολογία / κοινωνική αγανάκτηση βίαιης μορφής/ ψηφίστηκε ο νόμος «**Περί Δικαιωμάτων των Πολιτών**» (άρθρο 402 «**δικαίωμα των ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών**»), / ακολούθησαν μεταρρυθμίσεις και παροχές για βελτίωση συνθηκών της ζωής, εκπαίδευσης και εργασίας των μειονοτήτων.
- Άρχισαν **έρευνες** σχετικές με το ερώτημα: **αν η απουσία ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών θα μπορούσε να ανατραπεί με τον πολλαπλασιασμό των κρατικών δαπανών για την εκπαίδευσή τους:**

- **Έκθεση J. Coleman (1966):** ανισότητα στην παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών μεταξύ των λευκών και των μαθητών των μειονοτήτων (μαύρων, πορτορικανών, κ.λπ.)
 - η **αύξηση της κρατικής επιχορήγησης** για την εκπαίδευση τους **δεν** πρόκειται να βελτιώσει την κακή σχολική επίδοσή τους. Δηλαδή: η προσφορά ίσων δικαιωμάτων δεν εξασφαλίζουν ίση επίδοση στο σχολείο.
 - Καθοριστικός είναι ο **ρόλος της οικογενειακής προέλευσης**.
- **Έκθεση Chr. Jenks (1972):** Ομάδα ερευνητών καταλήγει στη εκπόνηση της μελέτης «Ανισότητα» (Inequality):
 - Η **ποιότητα του σχολικού περιβάλλοντος** –μέθοδοι διδασκαλίας, μέσα, εκπαιδευτικός, αναλογία μαθητών εκπαιδευτικών κ.λπ.- **λίγο** σχετίζεται με την **ανισότητα στο σχολείο**, αλλά με την **κοινωνική ανισότητα** που προέρχεται από την κοινωνική προέλευση των οικογενειών.
- Κλόνισε τα πορίσματα της φιλελεύθερης μεταρρυθμιστικής ιδεολογίας, ότι αρκούσε **για ανατροπή των εκπαιδευτικών ανισοτήτων** μόνο η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

Γλώσσα και εκπαίδευση (B. Bernstein):

- Η **γλώσσα** αποτελεί για τον άνθρωπο μια **σημαντική πλευρά της κοινωνικοποίησης** με βασικές επιπτώσεις στη σχολική μάθηση και ευρύτερα στην κατανόηση, τη δημιουργική σκέψη
- **Δύο γλωσσικοί κώδικες: μεσαία αστική (α) & κατώτερη (β) κοινωνική τάξη:**
- **A. Ο «καλλιεργημένος» γλωσσικός κώδικας:** Η επίσημη γλώσσα είναι προνόμιο των μορφωμένων τάξεων & χαρακτηρίζεται από έναν **επεξεργασμένο** γλωσσικό κώδικα (εξαιρετικά ευέλικτο, ελάχιστα στερεότυπο, με ακριβή και αυστηρή συντακτική και γραμματική δομή, που εκφράζει ατομική εκτίμηση και αξιολόγηση με ιεραρχημένη και περίπλοκη χρήση εννοιών.
- **B. Ο «περιορισμένος» γλωσσικός κώδικας:** Η κοινή γλώσσα των κατώτερων και δη των εργατικών τάξεων χαρακτηρίζεται από έναν **περιορισμένο** γλωσσικό κώδικα. Μια μορφή γλωσσικής έκφρασης έμμεσων νοημάτων με απλές, μικρές, συχνά ανολοκλήρωτες προτάσεις, με γραμματικά λάθη και ελλιπή σύνταξη.

Άρα

- τα παιδιά της εργατικής τάξης, αντιμετωπίζουν **δυσκολίες στην προσαρμογή τους στη σχολική ζωή**. Δεν επικοινωνούν άμεσα, επειδή προσπαθούν να «μεταφράσουν» στο δικό τους τύπο ομιλίας όσα ο **εκπαιδευτικός** και τα **βιβλία** λεν και γράφουν. Η γλωσσική τους έκφραση & η αμεσότητα του λόγου μπορεί να οδηγήσουν σε αρνητική αξιολόγηση, από το δάσκαλο, άρα μη κατάλληλες διαπροσωπικές σχέσεις με το μαθητή, ώστε και ο μαθητής να είναι επιρρεπής σε μια αρνητική στάση απέναντι στο δάσκαλο, απέναντι στα περιεχόμενα διδασκαλίας &, τελικά, απέναντι στο θεσμό της εκπαίδευσης.
- Έτσι έχουμε χαμηλότερη επίδοση στα μαθήματα, & δη τα γλωσσικά.

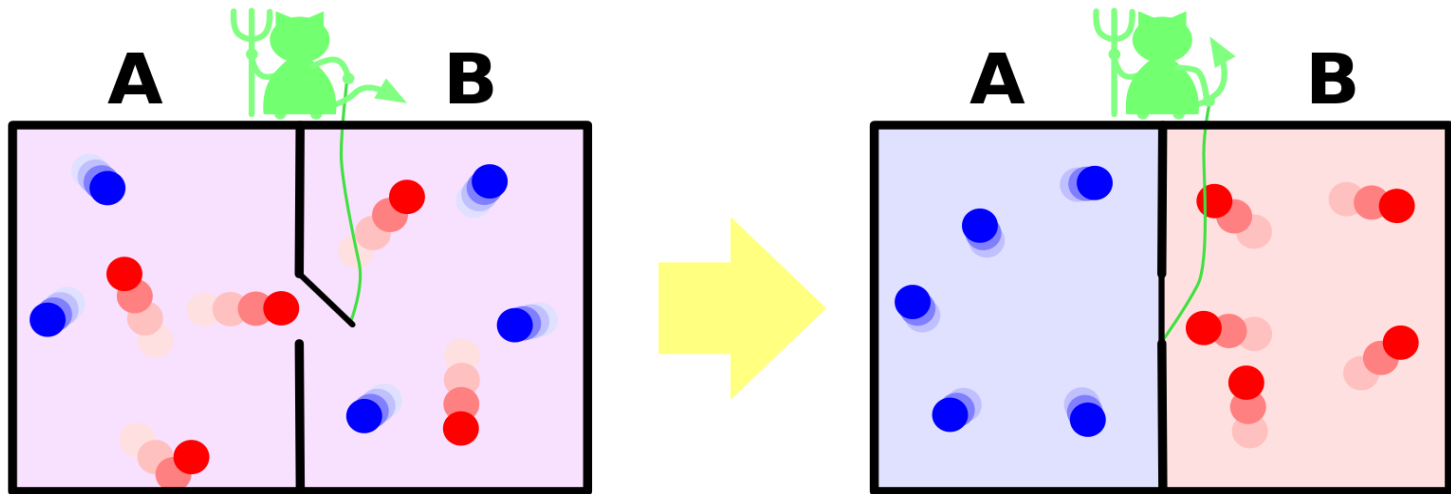
P. Bourdieu, J-C. Passeron: θεωρία του πολιτισμικού κεφαλαίου

- Οι **Μπουρντιέ** και **Πασσερόν** πιστεύουν ότι το **πολιτισμικό κεφάλαιο** (α. γλώσσα, β. ελεύθερη κουλτούρα, γ. κοινωνικές σχέσεις) που φέρει ο μαθητής από την οικογένειά του είναι σημαντικό/καθοριστικό.
- Το **σχολείο**, με μοχλό το **εξεταστικό του σύστημα**, παίρνει:
 - τους μαθητές με οικογενειακή προέλευση από χαμηλά κοινωνικά στρώματα (με το **χαμηλό πολιτισμικό τους κεφάλαιο**) και τους οδηγεί **-διαχωρίζει-** σε χαμηλή επαγγελματική και κοινωνική αποκατάσταση,
 - ενώ τους μαθητές από τα υψηλότερα κοινωνικά στρώματα (με το **υψηλό πολιτισμικό τους κεφάλαιο**) τα οδηγεί αντιστρόφως σε υψηλή επαγγελματική αποκατάσταση.
- Η διαδικασία της **κοινωνικοποίησης**, δηλαδή, διευκολύνει την **αναπαραγωγή της κοινωνίας και των επιμέρους θεσμών, λειτουργιών, δομών της.**

Ο Δαίμονας του Maxwell

Λειτουργεί δηλαδή το σχολείο ως ένα συνεχές εξεταστικό κέντρο/σύστημα, όπως η **μηχανή του Maxwell** στη φυσική:

η οποία μέσω του **δαίμονα του Maxwell** απλά διαχωρίζει τα θερμά/**κόκκινα** μόρια αερίου (**μαθητές με πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο**) από τα ψυχρά/**μπλέ** μόρια αερίου (**μαθητές με φτωχό πολιτιστικό κεφάλαιο**).

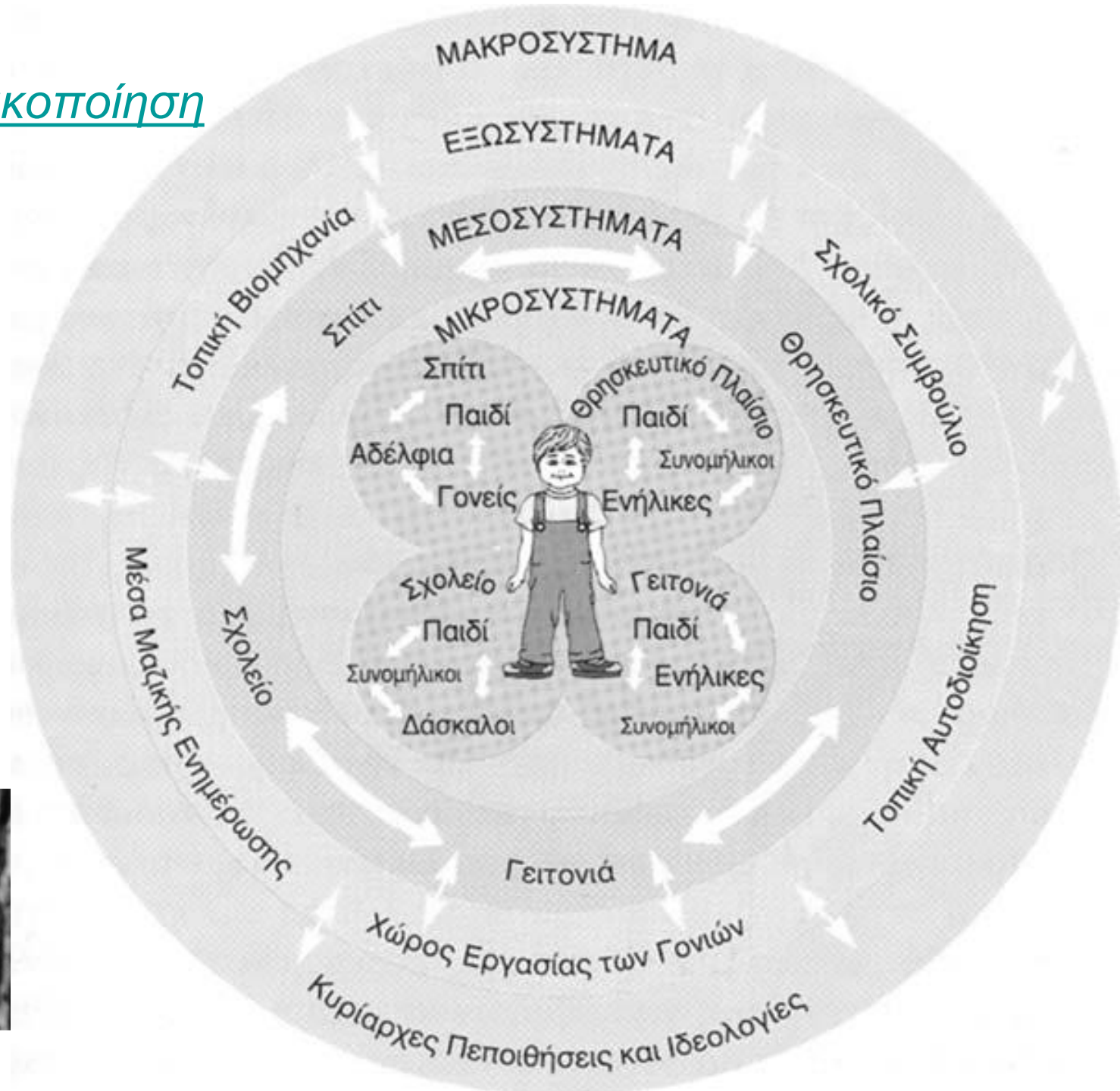
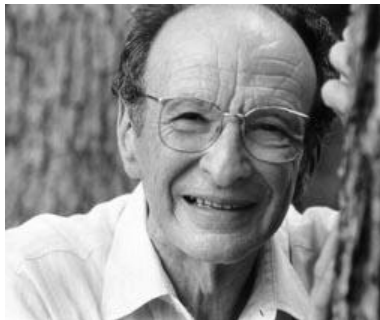
Το Εκπαιδευτικό μας Σύστημα

"Ο καθένας είναι μια ιδιοφυΐα. Αλλά αν κρίνουμε ένα ψάρι από την ικανότητά του να σκαρφαλώσει σε ένα δέντρο, θα ζήσει ολόκληρη τη ζωή του, πιστεύοντας ότι είναι ηλίθιο."

- *Albert Einstein*

Κοινωνικοποίηση

Κοινωνικό
οικολογικό
μοντέλο §
οικολογικό
πλαίσιο Uri
Bronfenbren
ner για την
ανθρώπινη
ανάπτυξη

ΑΡΑ:

A. Κληρονομικότητα
Κληρονομικοί,
βιολογικοί
παράγοντες

B. Οικογένεια
Προέλευση
Δομικά
χαρακτηριστικά
Λειτουργικά
γνωρίσματα

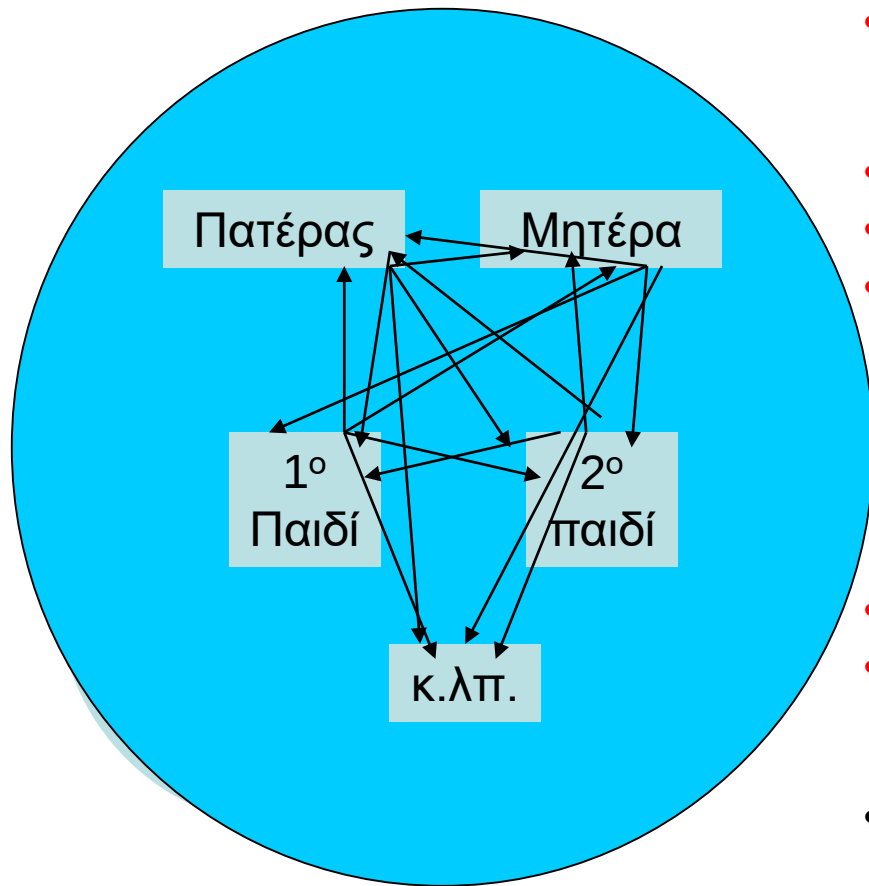
Γ. Σχολείο
Αναλυτικά
προγράμματα,
Σχολικά εγχειρίδια
Σχολική κοινότητα
Σχολική Τάξη:
Δάσκαλος,
ατμόσφαιρα τάξης
.....

**ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ
(ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ,
ΔΡΑΣΗ, ΡΟΛΟΙ)**

Δ. Κράτος
Οικονομική πολιτική
Προνοιακή πολιτική
Εκπαιδευτική
πολιτική

Ε. Κοινωνία
Μ.Μ.Ε., γειτονιά,
συνομήλικοι,
επάγγελμα,
άλλες
οργανώσεις

Σύγχρονη Οικογένεια

- **Κοινωνική ομάδα** (μικρή, πρωτογενής **φορέας κοινωνικοποίησης**, πυρηνική, μονογονεϊκή;)
- **Μέλη**: πατέρας, μητέρα, παιδιά
- **Σχέσεις-αλληλεπίδραση**
- **Υπεύθυνος, -οι** (πατέρας, μητέρα, ισοτιμία) (αυταρχική, δημοκρατική, **ασύδοτη**)
- **Κ. Οργ.:** **Κανόνες** λειτουργίας, **Αξίες**, **έλεγχος**
- **Οικογενειακή συνοχή/διάσπαση** (αλληλεγγύη, αλληλοϋποστήριξη)
- **Ταυτότητα, Συνείδηση** (κοινή)
- **Ρόλοι, δράσεις, συμπεριφορές** (μαθαίνω, παίζω): **κοινωνικοποίηση/μίμηση προτύπων**
- Κοινός **στόχος** (επιτυχία)

ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ/ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΔΟΜΙΚΑ

Τόπος
Κοινωνικοοικονομική
κατάσταση
Πολιτισμικό κεφάλαιο

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Σχέσεις, επικοινωνία,
προσδοκίες γονέων
κ.λπ.

Γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαιδευτική διαδικασία

- Η εσωτερική δυναμική της οικογένειας παίζει σημαντικό ρόλο στην επιτυχία του παιδιού στο σχολείο
- Δηλαδή:
 - η **ενεργός συμμετοχή** των γονέων στην καθημερινή ζωή των παιδιών τους, όπως και στις σχολικές δραστηριότητες
 - οι **προσδοκίες για το μέλλον** των παιδιών τους
 - **προσδοκία** των γονέων **για το σχολείο**, η **στάση** τους απέναντι στην εκπαίδευση (στον **εκπαιδευτικό θεσμό**) και η **προτροπή** τους στα παιδιά προς ένα τύπο μόρφωσης
 - τα **πνευματικά ερεθίσματα** που δίνουν στο παιδί τους.
 - η **οικογενειακή συνοχή**, και
 - η **γονική συμπεριφορά** (το γονικό στυλ -μορφή- ανατροφής) ως προς την **υποστήριξη/ανταπόκριση** και ως προς την **απαιτητικότητα** προς το παιδί

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ!!!!

- Η επίδοση του μαθητή στο σχολείο σχετίζεται:
 - περισσότερο με την **ποιότητα** της καθημερινής ζωής μέσα στην οικογένεια και
 - λιγότερο με την **κοινωνικοοικονομική** της κατάσταση (ποσότητα υλικών αγαθών).

ΑΡΑ:

- ο εκπαιδευτικός επειδή έχει κάποια δυνατότητα παρέμβασης στα **λειτουργικά γνωρίσματα** της οικογένειας (σχέσεις κ.λπ.) είναι δυνατόν να επιδράσει σημαντικά στην εξέλιξη του μαθητή και στη **διαφοροποίηση του οικογενειακού πλαισίου**, επομένως και στη σχολική επίδοση (μάθηση, συμπεριφορά) του μαθητή. ¹⁶

Β. Εκπαιδευτικά Συστήματα

Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (ΑΠΣ),
Σχολείο και οι στόχοι του
Δημοκρατικό Σχολείο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ στον 21^ο αιώνα

Έκθεση επιτροπής DELOIR

Α' Πυλώνας
(πώς μαθαίνω)

Β' Πυλώνας
(πώς πράττω)

Γ' Πυλώνας
(πώς συμβιώνω)

Δ' Πυλώνας
(πώς υπάρχω)

Τα νέα αναλυτικά προγράμματα στο Ελληνικό
Σχολείο: Η στόχευση τους.

**Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων
Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και τα Αναλυτικά
Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.)**

τομ. Α΄ & Β΄ (Φ.Ε.Κ. τχ. Β΄ 303 & 304/13-3-2003):

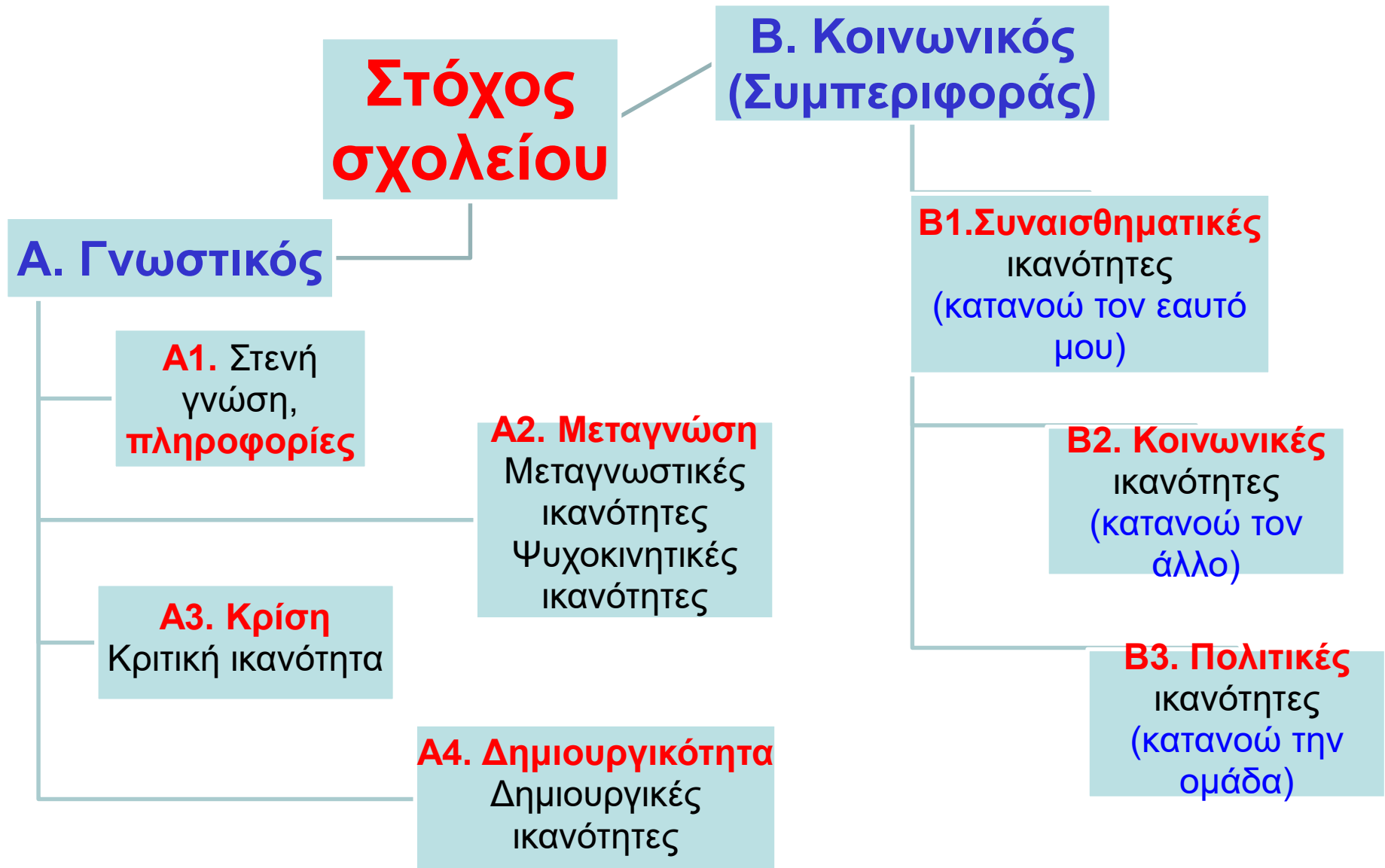
Το **εκπαιδευτικό σύστημα**, μέσω ενός **ισχυρού σχολικού
παιδαγωγικού περιβάλλοντος**, πρέπει να συμβάλλει:

- Διαμόρφωση (σμίλευση) της **προσωπικότητας** του μαθητή
- **Ομαλή ένταξη** στην κοινωνία - διατήρηση της **κοινωνικής
συνοχής**

Το σχολείο με τις **μαθησιακές** και **κοινωνικοποιητικές** του
λειτουργίες πρέπει να προσδίδει και να καλλιεργεί:

- **Πληροφορίες, γνώσεις** (Παραδοσιακό/Σύγχρονο Σχολείο)
- **Δεξιότητες/ικανότητες** ζωής (νοητικές/μεταγνωστικές,
συναισθηματικές, ψυχοκινητικές και κοινωνικές)
- Κοινές **στάσεις** και πανανθρώπινες **αξίες** ζωής

Αναλυτικά προγράμματα και νέα στόχευση του σχολείου

- Στην κύρια **έρευνα PISA 2022** έλαβαν μέρος περίπου 690.000 μαθητές από 81 χώρες (38 χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ και 43 επιπλέον χώρες) εκπροσωπώντας περίπου 29 εκατομμύρια 15χρονων μαθητών.
- **Το περιεχόμενο:** Η έρευνα PISA 2022 είχε ως κύριο γνωστικό αντικείμενο τα **Μαθηματικά**, ενώ οι **Φυσικές Επιστήμες**, η **Κατανόηση Κειμένου** και το νέο πεδίο **‘Δημιουργική Σκέψη’** αποτελούσαν τα δευτερεύοντα αντικείμενα της αξιολόγησης.
- Την Ελλάδα εκπροσώπησαν στην κύρια έρευνα **6578** μαθητές γεννημένοι το 2006, από **242** σχολεία **δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης** (Γυμνάσια, Γενικά Λύκεια και ΕΠΑΛ) όλης της χώρας.
- **Η αξιολόγηση:**
 - Η **Ελλάδα** στο PISA 2022 κατατάσσεται στην ομάδα των χωρών που σημειώνουν **χαμηλότερες επιδόσεις** από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ. Την **τελευταία δεκαετία** η πτώση της βαθμολογίας για την Ελλάδα είναι 9 μονάδες στα Μαθηματικά, 12 μονάδες στην Κατανόηση Κειμένου και 21 μονάδες στις Φυσικές Επιστήμες.
 - Στις χώρες του ΟΟΣΑ οι μαθητές που προέρχονται από **ευνοϊκό κοινωνικο-οικονομικό-πολιτισμικό περιβάλλον** πέτυχαν, κατά μέσο όρο, βαθμολογία κατά 93 μονάδες υψηλότερη στα Μαθηματικά από τους μαθητές που προέρχονται από **μη-ευνοϊκό κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον**.

Δ. Αιτίες που δημιουργούν **προβλήματα** στη δομή και τη λειτουργία ενός ελληνικού δημοκρατικού αποτελεσματικού σχολείου και στην επίτευξη των στόχων του.

- **Εκτός**, από την οικονομική ανισότητα & την πολιτισμική διαφοροποίηση. **Έχουμε** και:
- Εκπαιδευτική πολιτική: Συγκεντρωτικό εκπαιδευτικό σύστημα (μη αποκεντρωτικό)
- Ανταγωνιστικό και εξεταστικό-κεντρικό εκπαιδευτικό σύστημα
- Αναπαραγωγικό και ευθύγραμμο σύστημα με τελικό στόχο το πανεπιστήμιο, μέσω των απομνημονευτικών εισαγωγικών εξετάσεων.
- Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών, με ορθή στόχευση, αλλά λανθασμένη εφαρμογή (μέθοδοι διδασκαλίας, αξιολόγησης) και βαριά/ασήκωτη διδακτέα ύλη, κ.λπ.²²

Ε. Το «φάρμακο».

για την επίλυση αυτής της
αρνητικής ‘κουλτούρας’
του εκπαιδευτικού μας
γίνεσθαι

ΔΕΝ ΕΊΝΑΙ μόνο

ΕΛΛΙΠΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Οι εκπαιδευτικοί κάποιες φορές, επειδή βρίσκονται σε αδιέξοδο εφόσον τα διάφορα πλαίσια δεν λειτουργούν απολύτως ορθά, αντιμετωπίζουν την παραβατικότητα των παιδιών με αρνητικές τεχνικές με στόχο το μαθητή όπως:

- Λεκτική βία
 - Προειδοποιήσεις
 - Απειλές
 - Επιπλήξεις
- Ποινές
- Παραπομπή στο Διευθυντή
- Απομόνωση
- Σωματικές ποινές (αδιανόητο)

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: Διαμορφώνεται σχέση αντιπαλότητας ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και το μαθητή, αλλά και μεταξύ μαθητών (διαρρηγνύονται οι κοινωνικές σχολικές σχέσεις).

Μορφές ελέγχου και **πειθαρχίας** χρειάζονται αλλά με ορθό τρόπο, δηλ. με διακριτικότητα και ως πειθαρχικές **λογικές συνέπειες** και αφού έχουν εξαντληθεί όλα τα άλλα διαλογικά μέσα.

ΕΊΝΑΙ (α)

- Συμπεριληπτικές πρακτικές, Παράλληλη Στήριξη
- Ενισχυτική διδασκαλία, φροντιστηριακά τμήματα
- Τμήματα Ένταξης και Υποδοχής,
- Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ),
- Εθνικά προγράμματα (Ρομά, Μεταναστών κ.λπ.)
- Αποκεντρωτικό, ελαφρύ, ευέλικτο & μαθητοκεντρικό Αναλυτικό Πρόγραμμα
- Διαφοροποιημένη ή και εξατομικευμένη διδασκαλία & μειωμένος αριθμός μαθητών ανά τάξη
- Σχολικός Ψυχολόγος
- Κοινωνικός Λειτουργός
- Συνεχής επιμόρφωση εκπαιδευτικών, κ.λπ.

και κυρίως (β) ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ

- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
- ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
- ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
 - ΣΤΟ
 - ΣΧΟΛΕΙΟ

ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ
ΣΧΟΛΕΙΟΥ
(Bean, Apple)

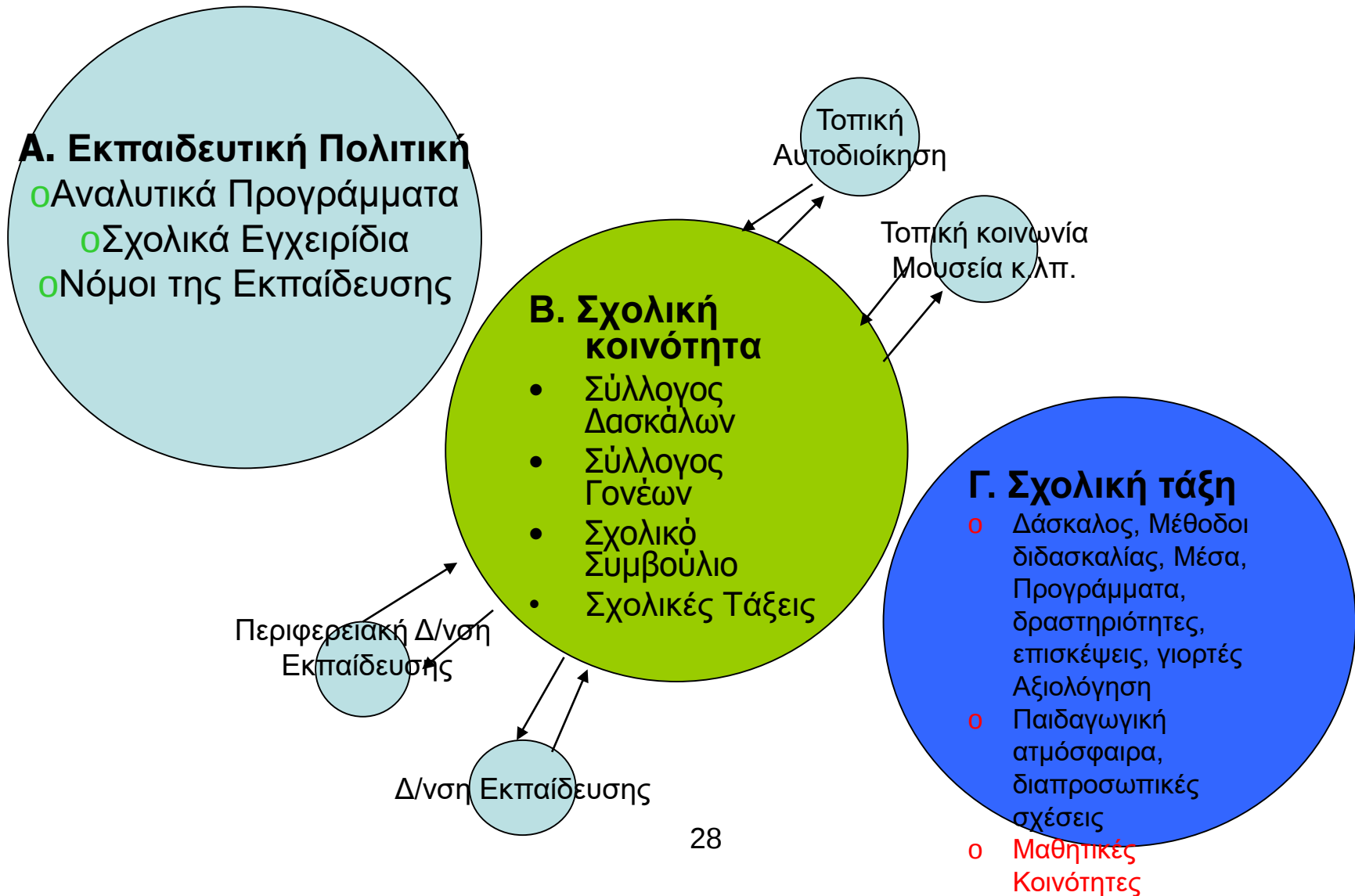
```
graph TD; A["ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ  
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ  
ΣΧΟΛΕΙΟΥ  
(Bean, Apple)"] --> B["Α. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ  
ΔΟΜΕΣ,  
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ"]; A --> C["Β. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ  
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ"]
```

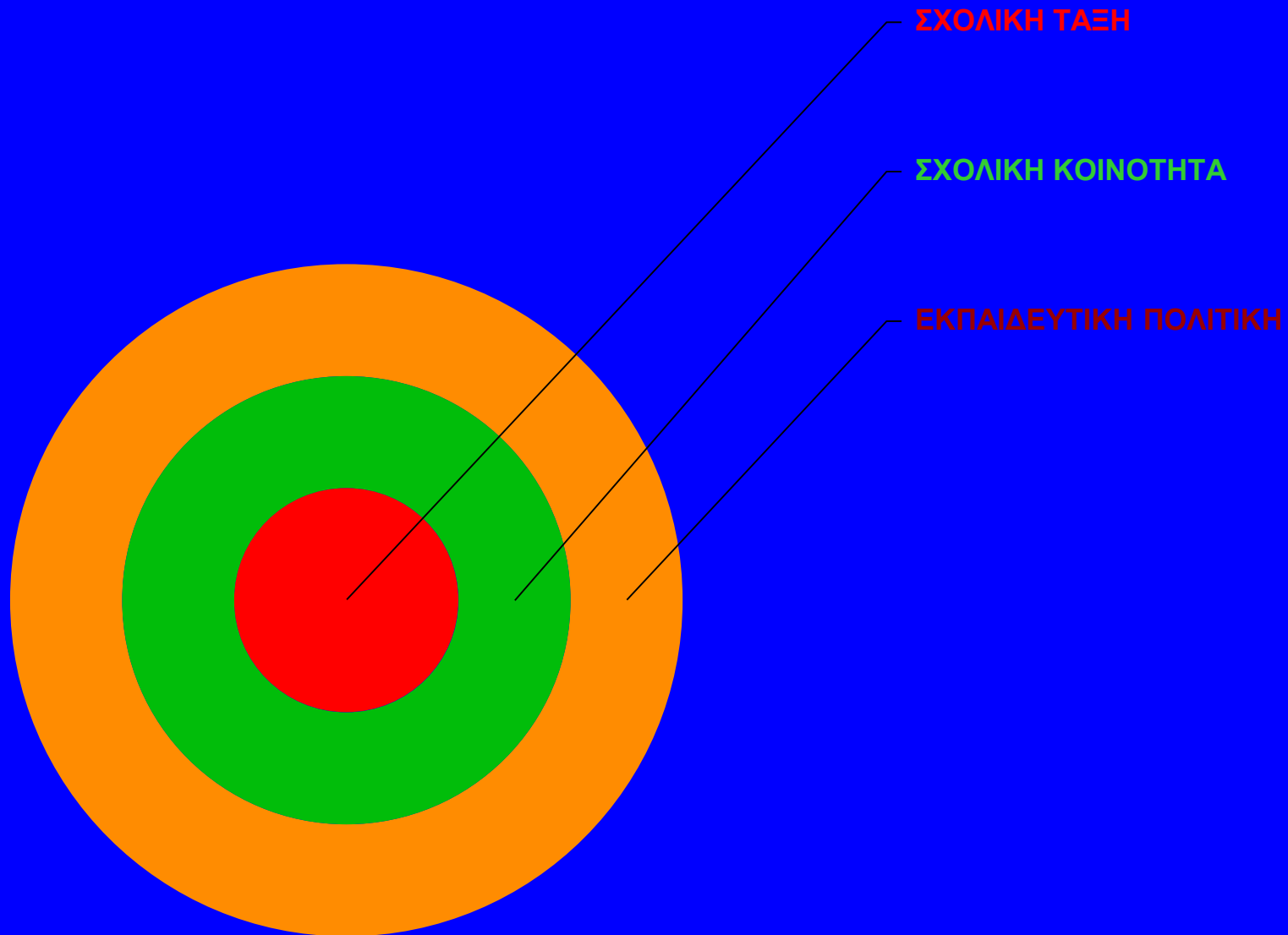
Α. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ
ΔΟΜΕΣ,
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Β. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εκπαίδευση: συνειδητή και σκόπιμη αγωγή στο **Σχολείο**
(α', β' & γ' επίπεδο-πλαίσιο)

Μεταβλητές/παράγοντες σχολικής κοινωνικοποίησης

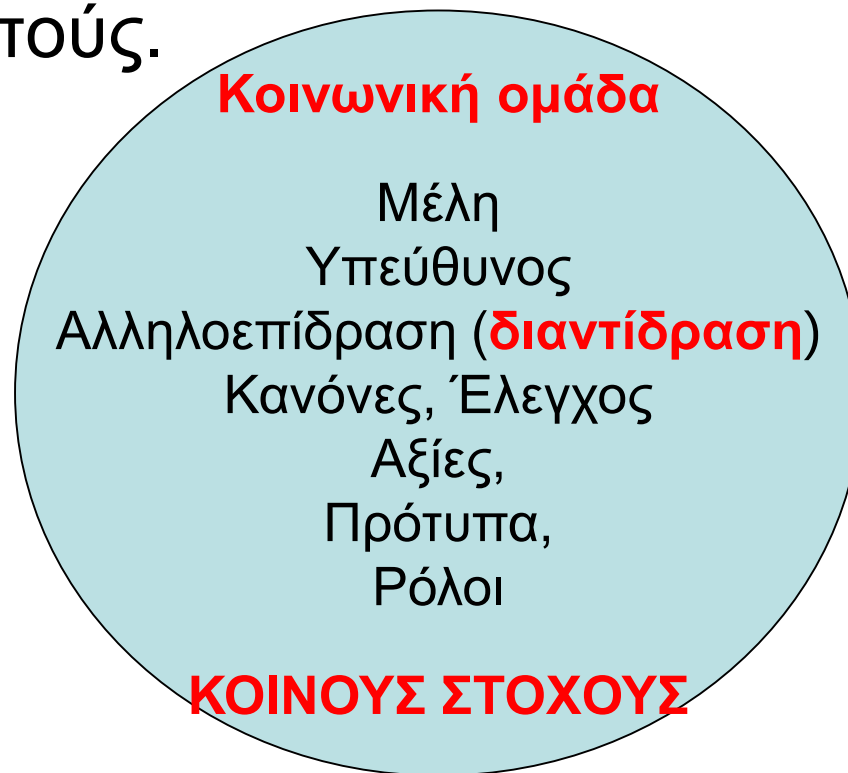

ΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Κοινωνική Διαντίδραση – Συμβολική Διαντίδραση

- Όπως γνωρίζουμε από τη μικρο- και μακροκοινωνιολογία και την κοινωνική ψυχολογία, τα **άτομα** που συγκροτούν μικρές ή/και μεγάλες **ομάδες**, επικοινωνούν μεταξύ τους, για να πραγματοποιήσουν **κοινούς στόχους** ή να πετύχουν κοινούς σκοπούς.

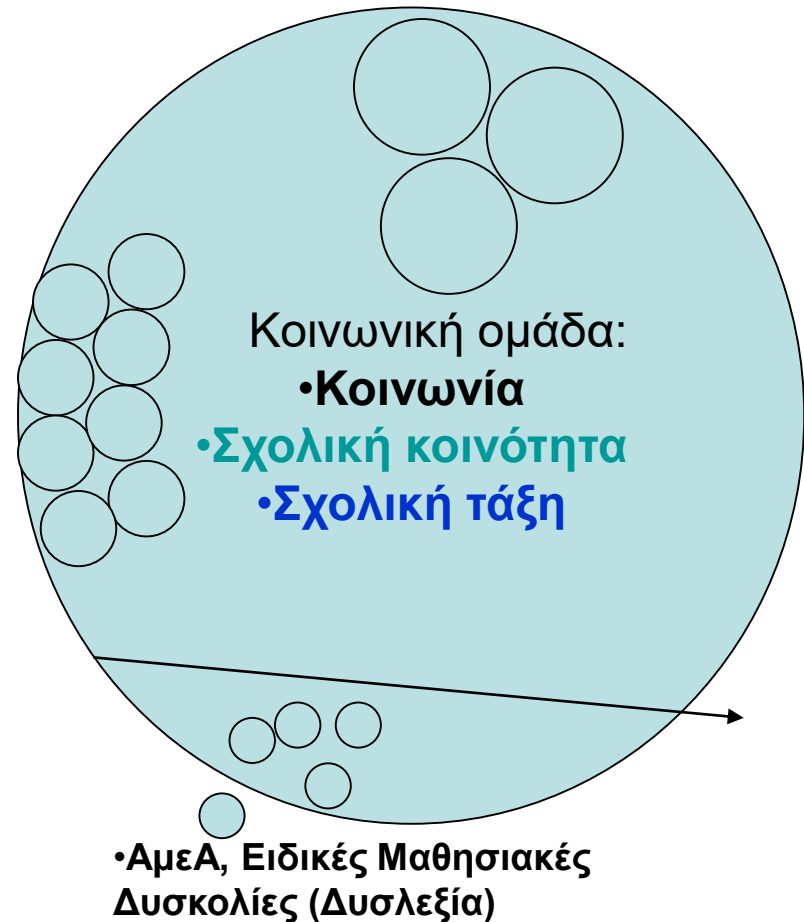

Το δημοκρατικό σχολείο

Όλες αυτές οι δραστηριότητες στο σχολείο μέσα από τις σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις (συνεργατικές, συμμετοχικές και βιωματικές και διαθεματικά σχέδια εργασίας) και τις νέες στοχεύσεις των Α.Π.Σ. συντελούν στο να καταστούν οι μαθητές ικανοί να διαχειρίζονται και να αντιμετωπίζουν τα δυσεπίλυτα διλήμματα κοινωνικού και ηθικού περιεχομένου που συχνά εμφανίζονται στην προσωπική και κοινωνική ζωή τους.

Διαμορφώνονται, έτσι, σε **μαθητές** και αυριανούς **πολίτες**:

- ενεργούς, δημοκρατικούς, υπεύθυνους, συμμετοχικούς, με γνώμη και ρόλο στα δρώμενα, αλλά και με σεβασμό και **αποδοχή του άλλου**
- που θα γνωρίζουν, θα κατανοούν το ρόλο, τα **δικαιώματα** και τις **υποχρεώσεις** τους, μέσα σε μια οργανωμένη και δημοκρατικά λειτουργούσα **σχολική τάξη, σχολική κοινότητα** και **κοινωνία**.

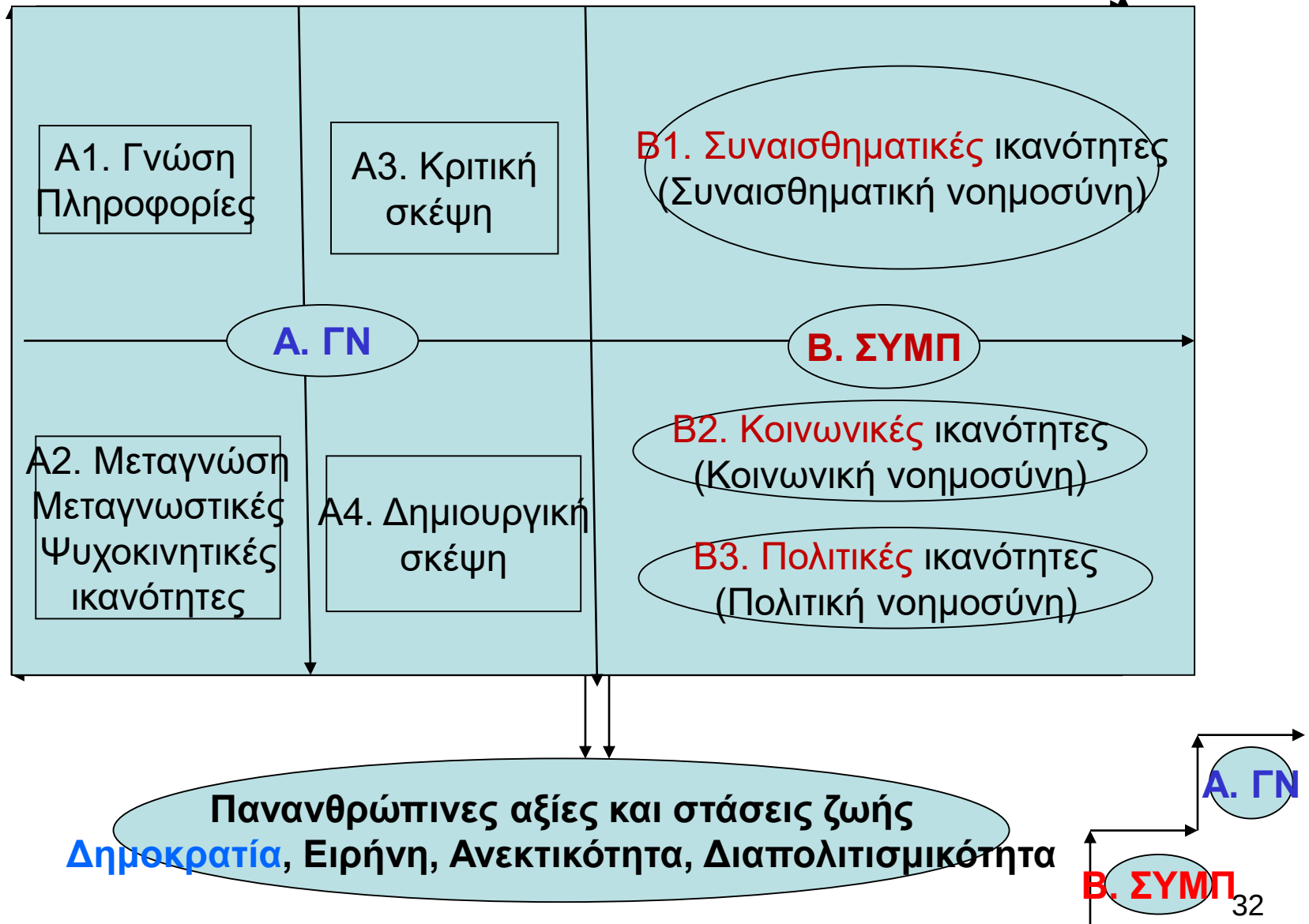

• ΑμεΑ, Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Δυσλεξία)

• Χαμηλή κοινωνικοοικονομική και πολιτισμική προέλευση, αλλοδαποί

Το δημοκρατικό σχολείο

Στόχοι του Σύγχρονου Δημοκρατικού Σχολείου

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

- Σε **ατομικό** επίπεδο
- Σε **οικογενειακό** επίπεδο
- Σε επίπεδο **σχολικής τάξης**
- Σε επίπεδο **σχολείου-σχολικής κοινότητας**
- **Στόχος:** η **σταδιακή μείωση** των προβλημάτων και η **πρόληψη**
- Διαφοροποίηση, αλλαγή, εναλλακτικότητα των πλαισίων (κοινωνικών, οικογενειακών, σχολικών), ώστε ο μαθητής να καταλάβει, να αισθανθεί, να **βιώσει** τη διαφορετική αντιμετώπιση, οργάνωση και λειτουργία τους.
- Βασικά να **αισθανθεί** ότι ανήκει και αυτός στην ομάδα της σχολικής τάξης, κοινότητας.
- **ΈΡΕΥΝΑ-ΔΡΑΣΗ:** Όλοι μαζί (εκπαιδευτικοί, ερευνητές, γονείς, μαθητές, διευθυντές...), δημοκρατία, επίλυση προβλημάτων τάξης, κοινότητας και ατόμων.

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας!!!